

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 35, 2014

Nummer 35, 2014

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:3083](#) 04-11-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:3081](#) 04-11-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:3085](#) 04-11-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:3088](#) 04-11-2014

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2014:8231](#) 14-04-2014

RECHTSPRAAK

Nu het middel, dat klaagt over dat het hof een onjuiste of onbegrijpelijke uitleg heeft gegeven aan het delictsbestanddeel ‘belediging’, feitelijke grondslag ontbeert, kan het niet tot cassatie leiden.

Het middel klaagt dat het hof een onjuiste of onbegrijpelijke uitleg heeft gegeven aan het delictsbestanddeel ‘belediging’ in artikel 111 en 112 Sr.

Ter toelichting op het middel is aangevoerd dat het gooien van een waxinelichthouder als zodanig niet beledigend is en ook niet een beledigend karakter krijgt als dat gooien gepaard gaat met het doen van uitlatingen die onder omstandigheden als kwetsend kunnen worden ervaren.

In weerwil van het middel heeft het hof, blijkens zijn weergegeven overwegingen, het gooien van een waxinelichthouder niet als beledigend aangemerkt. Het hof heeft geoordeeld dat mede in aanmerking genomen dat de in de bewezenverklaring genoemde uitlatingen gepaard gingen met het gooien van een waxinelichthouder naar de Gouden Koets, het doen van die uitlatingen als belediging in de zin van artikel 111 en 112 Sr moet worden aangemerkt.

Het middel ontbeert feitelijke grondslag, zodat het niet tot cassatie kan leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-11-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:3083

Zaaknummer: 13/02986

Wetsartikelen: 111 Sr en 112 Sr

RECHTSPRAAK

Uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen kan niet worden afgeleid dat het in de bewezenverklaring bedoelde geldbedrag onmiddellijk of middellijk afkomstig was uit enig misdrijf.

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt onder meer over de motivering van het in de zaak met parketnummer 16/994002-07 onder 5 bewezenverklaarde.

Uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen kan niet worden afgeleid dat het in de bewezenverklaring bedoelde geldbedrag onmiddellijk of middellijk afkomstig was uit enig misdrijf.

In zoverre is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het in de zaak met parketnummer 16/994002-07 onder 5 tenlastegelegde en de strafoplegging, verwijst de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-11-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:3088

Zaaknummer: 12/05399

Wetsartikelen: 420bis Sr

RECHTSPRAAK

Het middel dat klaagt over dat de bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat de verdachte heeft gehandeld ter voorbereiding van moord, ontoereikend is gemotiveerd, is tevergeefs voorgesteld.

Het middel behelst de klacht dat de bewezenverklaring van feit 1 voor zover inhoudende dat de verdachte heeft gehandeld ter voorbereiding van moord, ontoereikend is gemotiveerd.

Met betrekking tot bewezenverklaring van het misdrijf 'moord' heeft de Hoge Raad in zijn recente rechtspraak het volgende vooropgesteld. Voor een bewezenverklaring van het bestanddeel 'voorbedachte raad' moet komen vast te staan dat de verdachte zich gedurende enige tijd heeft kunnen beraden op het te nemen of het genomen besluit en dat hij niet heeft gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, zodat hij de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven.

Bij de vraag of sprake is van voorbedachte raad gaat het bij uitstek om een weging en waardering van de omstandigheden van het concrete geval door de rechter, waarbij deze het gewicht moet bepalen van de aanwijzingen die voor of tegen het bewezen verklaren van voorbedachte raad pleiten. De vaststelling dat de verdachte voldoende tijd had om zich te beraden op het te nemen of het genomen besluit vormt weliswaar een belangrijke objectieve aanwijzing dat met voorbedachte raad is gehandeld, maar behoeft de rechter niet ervan te weerhouden aan contra-indicaties een zwaarder gewicht toe te kennen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de omstandigheid dat de besluitvorming en uitvoering in plotselinge hevige drift plaatsvinden, dat slechts sprake is van een korte tijdsperiode tussen besluit en uitvoering of dat de gelegenheid tot beraad eerst tijdens de uitvoering van het besluit ontstaat. Zo kunnen bepaalde omstandigheden (of een samenstel daarvan) de rechter uiteindelijk tot het oordeel brengen dat de verdachte in het gegeven geval niet met voorbedachte raad heeft gehandeld.

Mede met het oog op het strafverzwarende gevolg dat dit bestanddeel heeft, moeten aan de vaststelling dat de voor voorbedachte raad vereiste gelegenheid heeft bestaan, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter, in het bijzonder indien de voorbedachte raad niet

rechtstreeks uit de bewijsmiddelen volgt, daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven.

De achtergrond van het vereiste dat de verdachte de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven, is dat ingeval vaststaat dat de verdachte die gelegenheid heeft gehad, het redelijk is aan te nemen dat de verdachte gebruik heeft gemaakt van die gelegenheid en dus daadwerkelijk heeft nagedacht over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap heeft gegeven (vgl. het overleg en nadenken dat in de wetsgeschiedenis is geplaatst tegenover de ogenblikkelijke gemoedsopwelling). Dat de verdachte daadwerkelijk heeft nagedacht en zich rekenschap heeft gegeven leent zich immers moeilijk voor strafrechtelijk bewijs, zeker in het geval dat de verklaringen van de verdachte en/of eventuele getuigen geen inzicht geven in hetgeen voor en ten tijde van het begaan van het feit in de verdachte is omgegaan. Of in een dergelijk geval voorbedachte raad bewezen kan worden, hangt dan sterk af van de hierboven bedoelde gelegenheid en van de overige feitelijke omstandigheden van het geval zoals de aard van het feit, de omstandigheden waaronder het is begaan alsmede de gedragingen van de verdachte voor en tijdens het begaan van het feit. Daarbij verdient opmerking dat de enkele omstandigheid dat niet is komen vast te staan dat is gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, niet toereikend is om daaraan de gevolgtrekking te verbinden dat sprake is van voorbedachte raad (vgl. HR 15 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:963, *NJ* 2014/156).

Aan het middel ligt onder meer de opvatting ten grondslag dat aan de bewezenverklaring van de voorbereiding van moord dezelfde (motiverings)eisen moeten worden gesteld als in de onder 2.4 weergegeven rechtspraak van de Hoge Raad met betrekking tot het bestanddeel 'voorbedachte raad' bij de bewezenverklaring van (poging tot) moord. Die opvatting is echter – in haar algemeenheid – onjuist. Voormelde rechtspraak is immers toegesneden op de vraag in hoeverre na (een begin van) uitvoering van het misdrijf uit de bewezenverklaarde gedragingen van de verdachte en de omstandigheden waaronder die plaatsvonden, is af te leiden dat de verdachte de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven. Bij de voorbereiding van moord staat echter centraal het – doorgaans nog niet als (begin van) uitvoering van het misdrijf aan te merken – opzettelijk voorwerpen, stoffen, informatiedragers, ruimten of vervoermiddelen verwerven, vervaardigen, invoeren, doorvoeren, uitvoeren of voorhanden hebben, 'bestemd tot het begaan van dat misdrijf' (in dit geval moord).

Het voorgaande neemt echter niet weg dat ook voor de voorbereiding van moord geldt dat, mede met het oog op het strafverzwarende gevolg dat bewezenverklaring van voorbereiding

van moord heeft ten opzichte van voorbereiding van doodslag, aan het bewijs van het bestemd zijn tot het begaan van moord bepaaldelijk eisen moeten worden gesteld en dat de rechter, in het bijzonder indien uit de bewijsmiddelen niet rechtstreeks volgt dat sprake is van die bestemming, in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht moet geven aan de vraag op grond waarvan uit de bewijsvoering met voldoende bepaaldheid blijkt dat het misdadige doel dat de verdachte met zijn voorbereidingshandelingen en voorbereidingsmiddelen voor ogen stond, als moord moet worden aangemerkt. Dat past ook bij het voor voorbereiding geldende vereiste dat de bewezenverklaarde gedragingen strekken ter voorbereiding van feiten als in de bewezenverklaring bedoeld (vgl. HR 27 mei 2014, ECLI:NL:HR:2014:1233, NJ 2014/338).

Aldus zal ook bij de voorbereiding van moord sprake moeten zijn van een voorgenomen daad en gelegenheid tot nadenken over en zich rekenschap geven van de betekenis en de gevolgen van die daad. Een en ander kan overigens volgen uit de planmatige aard van de voorbereiding.

De onder 2.2.2 weergegeven overwegingen van het hof moeten aldus worden verstaan dat de verdachte zich blijkens zijn eerdere veroordeling ter zake van onder meer een gewapende overval die gepaard ging met een vuurgevecht waarbij de kogels rakelings langs personen vlogen, bereid en in staat heeft getoond om een vuurgevecht aan te gaan waarbij dodelijke slachtoffers zouden kunnen vallen en dat hij gelet op de gezamenlijkheid van de aangetroffen voorwerpen – te weten vuurwapens, waarvan één doorgeladen, grote hoeveelheden munitie en een kogelwerend vest – aan het voorbereiden was op opnieuw een gewapende overval die mogelijk gepaard zou gaan met een vuurgevecht. Daarin ligt voorts als oordeel van het hof besloten dat de verdachte gelegenheid heeft gehad na te denken over dit voorgenomen handelen en zich daarvan rekenschap te geven.

De conclusie van de advocaat-generaal bevat onder 30 voorts de volgende samenvatting van hetgeen door het hof in deze zaak is vastgesteld:

‘Het Hof heeft vastgesteld dat verzoeker een groot aantal voorbereidingsvoorwerpen en -middelen heeft vervaardigd en/of voorhanden heeft gehad. Deze voorwerpen zijn in vier categorieën onder te verdelen. De eerste categorie bestaat uit voorwerpen en (grond)stoffen die betrekking hebben op, wat ik korthedshalve noem, de explosieve constructie. Het gaat daarbij om pyrotechnische mengsels en grondstoffen daarvoor, grondstoffen voor de springstof TATP, omhulsels voor pyrotechnische of explosieve stoffen, diverse schakelaars en/of elektrische circuitjes, afstandsbedieningen, een schakelklok en dergelijke die geschikt zijn om als activeringsmechanisme te functioneren voor een geïmproviseerd explosief voorwerp. Onder de tweede categorie vallen de vuurwapens, waarvan één doorgeladen, relatief grote hoeveelheden munitie en een patroonhouder. De derde categorie wordt gevormd

door een kogelwerend vest, een bivakmuts, onderdelen van politie-, brandweer- en marechaussee-uniformen, portofoons en tie-wraps. En als vierde categorie kunnen worden aangemerkt de geschriften met betrekking tot bomaanslagen en overvallen, waarbij zeer ernstig geweld (waaronder het gebruik van explosieven) was toegepast, een document inhoudende de bereidingswijze van TATP en andere explosieve stoffen, de losgeldbrief, de foto's van beveiligingsmaatregelen in het centrum van Den Haag op Prinsjesdag, de plattegronden en de geschriften waaruit grootschalige bedreiging van personen en instellingen blijkt.

Voorts heeft het Hof vastgesteld dat verzoeker:

- bij arrest van het Hof van 20 februari 2002 onherroepelijk is veroordeeld voor het plegen van twee zeer gewelddadige overvallen op grenswisselkantoren, waarbij door de verzoeker meermalen is geschoten op onder meer politieagenten en waarbij door hem van explosieven c.q. geïmproviseerde explosieve voorwerpen gebruik is gemaakt;
- bij zijn aanhouding kort na de tweede hiervoor bedoelde overval 450 gram TATP bij zich had, een stof die als zij in een hoeveelheid van 150 gram in opgesloten toestand tot ontploffing wordt gebracht binnen een afstand van enkele tientallen meters gevaar voor zwaar lichamelijk letsel tot dodelijk letsel oplevert;
- bij het bestreden arrest is veroordeeld voor het doen van een schriftelijke bommelding bij de politie;
- bij het bestreden arrest is veroordeeld voor het meermalen plegen van bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht door middel van het sturen van dreigbrieven (waarvan een groot deel ook poeder bevatte) aan een groot aantal instanties en personen;
- heeft erkend dat hij in de Boelstraat heeft gezocht naar de wijze van vervaardigen van TATP.

Tot slot heeft het Hof geoordeeld dat het weinige dat verzoeker heeft aangevoerd omtrent de bestemming van de bij hem aangetroffen voorwerpen, (grond)stoffen en informatiedragers niet aannemelijk is geworden.'

Gelet op dit een en ander klaagt het middel tevergeefs dat de bewezenverklaring van feit 1, voor zover inhoudende dat de verdachte heeft gehandeld ter voorbereiding van moord, ontoereikend is gemotiveerd.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de

cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad in deze zaak waarin de verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt, uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van tien jaren en zes maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze tien jaren belooft en

verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-11-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:3081

Zaaknummer: 12/05178

Wetsartikelen: 46 Sr en 289 Sr

RECHTSPRAAK

Nu de betrokkene niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad door een raadsman een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft doen indienen, kan de betrokkene niet in het beroep worden ontvangen.

Het middel behelst een klacht die is gericht tegen de beslissing van het hof in de met deze zaak samenhangende strafzaak die bij de Hoge Raad in behandeling is onder nummer 12/01857. Als een middel van cassatie als in de wet bedoeld, kan slechts gelden een duidelijke en stellige klacht over de schending van een bepaalde rechtsregel en/of het verzuim van een toepasselijk vormvoorschrift door de rechter die de bestreden uitspraak heeft gewezen. Het middel voldoet niet aan dit vereiste, zodat het onbesproken moet blijven.

Nu de betrokkene niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad door een raadsman een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft doen indienen, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 2 Sv in verbinding met artikel 511h Sv, zodat de betrokkene in het beroep niet kan worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart de betrokkene niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-11-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:3085

Zaaknummer: 12/01858

Wetsartikelen: 437 Sv

RECHTSPRAAK

Het bezwaarschrift wordt ongegrond verklaard, nu de door de verdediging gewenste stukken niet van belang zijn voor enig te nemen beslissing in het onderzoek.

Ter onderbouwing van het bezwaarschrift stelt de verdediging dat de verzochte stukken benodigd zijn voor de beoordeling van de rechtmatigheid van toegepaste dwangmiddelen, alsmede de feiten en omstandigheden die leidden tot identificatie van de verdachte en het redelijk vermoeden, waarbij zij verwijst naar een uitspraak van de Rechtbank Rotterdam (ECLI:NL:RBROT:2013:BZ7966).

Tot de processtukken behoren ingevolge artikel 149a lid 2 Sv alle stukken die voor de ter terechtzitting door de rechter te nemen beslissingen redelijkerwijs van belang kunnen zijn, behoudens het bepaalde in artikel 149b Sv. Voorop moet worden gesteld dat uitgangspunt is dat de verdachte kennisneemt van processtukken. Wat onder proces wordt verstaan, is in het Wetboek van Strafvordering niet uiteengezet. Uit de memorie van toelichting bij voornoemde wet van 1 december 2011 en hetgeen in artikel 149a lid 2 Sv is bepaald, volgt dat het gaat om de procedure waarin al het onderzoek dat is verricht uiteindelijk wordt voorgelegd aan de rechter die over de zaak moet oordelen. Uit het (systeem van het) Wetboek van Strafvordering volgt dat alle onderzoekshandelingen en de bevindingen daarvan samenkomen op de terechtzitting alwaar de zaak wordt behandeld, waarna de rechter uitspraak kan doen.

Anders dan de verdediging stelt, worden, gezien het voorgaande, door de officier van justitie geen processtukken onthouden: de stukken die voor de ter terechtzitting door de rechter te nemen beslissingen redelijkerwijs van belang kunnen zijn, zoals die ter zake de verdenking (de controle op de start van het onderzoek) en de rechtmatigheid van de toepassing van dwangmiddelen, maken reeds onderdeel uit van het dossier. Anders gezegd: de (proces)stukken uit de za(a)k(en) die hebben geleid tot het onderzoek Xedos zijn niet aan te merken als processtukken in het onderzoek Xedos. Daarbij ben ik met de officier van justitie van oordeel dat uit de jurisprudentie volgt dat voor zover de verdediging meer informatie wenst uit het lopende opsporingsonderzoek dat tot het onderzoek Xedos leidde, dergelijke stukken niet kunnen kwalificeren als processtukken, reeds omdat rechterlijke controle in het

kader van artikel 359a Sv in beginsel niet aan de orde is, indien sprake is van een onderzoek naar andere verdachten en feiten.

Gezien het voorgaande kan niet worden gezegd dat de door de verdediging gewenste stukken – op de voet van artikel 348 en 350 Sv – van belang zijn voor enig te nemen beslissing in het onderzoek Xedos, zodat om die reden het bezwaarschrift ongegrond moet worden verklaard.

De rechtbank verklaart het bezwaarschrift ongegrond.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 14-04-2014

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2014:8231

Zaaknummer: 10/960143

Wetsartikelen: 30 Sv